

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande angående gymnasial lärlingsutbildning

Transportstyrelsen ska i remissyttrande lämna synpunkter på:

- Lärlingsutredningens betänkande Lärling – en bro mellan skola och arbetsliv (SOU 2010:19)
- Utbildningsdepartementets promemoria Skolans och arbetsmarknadens regler vid gymnasial lärlingsutbildning och gymnasial lärlingsanställning (U2010/5775/G)

Både betänkandet och promemorian handlar till största delen om utbildningsrättsliga och arbetsrättsliga frågor som är kopplade till regelverk och avtal för utbildningsväsendet och arbetsmarknadens parter. I dessa frågor avstår Transportstyrelsen från att lämna synpunkter.

Gymnasial lärlingsutbildning ska, enligt propositionen Högre krav och kvalitet i den nya gymnasieskolan (2008/09:199) vara en alternativ väg att skaffa sig yrkesexamen vid de 12 olika yrkesprogram inom den nya gymnasieskola som ska börja tillämpas från och med höstterminen 2011. Av dessa program är det i dagsläget bara Fordons- och transportprogrammet som i nämnvärd omfattning berör Transportstyrelsens ansvarsområde, speciellt den största inriktningen Transport där man bl.a. ska kunna bli yrkesförare.

Yrkesförarutbildningen ska kunna ge den kompetens och de certifieringar som krävs för att påbörja arbetet som yrkesförare. Förare av tunga fordon (över 3 500 kg totalvikt) ska både ha de körkortskategorier som krävs för fordonen och de yrkeskompetensbevis som krävs vid transporter av gods eller personer.

Både utbildning och examination för körkortsutbildning respektive yrkeskompetensutbildning styrs av särskilda regelverk både internationellt och nationellt. Transportstyrelsen är ansvarig svensk myndighet i dessa frågor. På den allmänna marknaden bedrivs sådan verksamhet enligt särskilda tillstånd och förordnanden för körkort respektive yrkeskompetensbevis. Certifieringarna ska ha full giltighet inom hela EES-området där direktiven sätter klara minimikrav

på utförande och ansvar inom medlemsländerna och de nationella regleringar som styr detta.

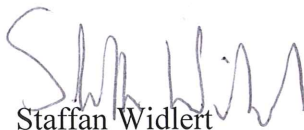
De gymnasiala utbildningarna styrs av delvis andra regler men ska fungera helt i linje med de svenska och internationella krav som allmänt gäller. Det förutsätter en tydlig ansvarfördelning mellan gymnasieskolorna, övriga utbildare och myndigheterna. Detta regleras delvis genom samverkans- och samrådskrav om tillsyn, kursplaner och de föreskrifter som berör både Transportstyrelsens och det allmänna skolväsendets ansvarsområden. Ansvaret för den grundläggande förarutbildningen kan knappast läggas på enskilda förare i ett transportföretag, utan måste ligga på behöriga lärare inom skolan av pedagogiska, rättsliga och trafiksäkerhetsmässiga skäl.

De certifieringar som krävs för att arbeta som yrkesförare kan inte utfärdas förrän i ett sent skede av utbildningen. Detta gör att man knappast hinner "praktisera" föraryrket på ett transportföretag i den omfattning som definitionen för "gymnasial lärlingsutbildning" förutsätter. De särskilda regelverk som gäller för yrkeskompetensutbildning, övningskörning, körträning, utfärdande av körkortsbehörigheter och yrkeskompetensbevis m.m. skulle dessutom ställa sådana krav på gymnasieskolor och företag att lärlingsutbildningsmodellen inte skulle vara särskilt användbar. Detta framgår också i betänkandet (2010:19), sid. 128, där det sägs att branschen, av de sist angivna skälen, inte ser något behov av gymnasial lärlingsutbildning för denna yrkesutgång.

Transportstyrelsen anser därför att lärlingsutbildning inte bör erbjudas för yrkesutgången yrkesförare i inriktningen Transport inom Fordons- och Transportprogrammet.

I övrigt har Transportstyrelsen inte några synpunkter lämna.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Staffan Widlert. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog Hans Kolmodin, Ted Montaigne, Nils-Gunnar Eriksson, Karin Michaelsson och Hans Mattsson, den senare föredragande.

Staffan Widlert